

Rozhodnutí HVK č. 3/2023

Rozhodnutí hlavní volební komise Univerzity Palackého v Olomouci

Hlavní volební komise Univerzity Palackého v Olomouci ve složení doc. Mgr. Zdeněk Svoboda, PhD. (předseda); Bc. Tereza Marková (místopředsedkyně); Mgr. Veronika Müllerová; MUDr. Marek Szkorupa, Ph.D.; Mgr. Jakub Janega; Mgr. Jiří Kvita, Ph.D.; Mgr. et Mgr. Jan Chrastina, Ph.D., LL.M., MBA; JUDr. Zdeněk Červínek, Ph.D., rozhodla o stížnosti na průběh voleb podané [REDAKCE] tak, že:

1. Stížnost není ve smyslu čl. 10 odst. 4 vnitřního předpisu UP č. A-4/2017-ÚZ02, Volební řád do Akademického senátu UP, v účinném znění, oprávněná.
2. Doporučuje Akademickému senátu Univerzity Palackého v Olomouci do budoucna zpřesnit pravidla určující příslušnost akademických pracovníků v podobných situacích jako je ta, z níž vzešla tato stížnost (tj. u akademiků s tzv. podúvazky) k jednotlivým akademickým obcím fakult, na nichž vykonávají své pracovní úkoly.

Odůvodnění rozhodnutí

Hlavní volební komise obdržela dne 15. 5. 2023 stížnost na průběh voleb do Akademického senátu Univerzity Palackého v Olomouci podanou [REDAKCE] (dále jen „navrhovatel“) v souladu s čl. 10 odst. 4 vnitřního předpisu UP č. A-4/2017-ÚZ02, Volební řád do Akademického senátu UP, v účinném znění (dále jen „Volební řád“). Navrhovatel v ní rozporuje vyškrtnutí kandidáta doc. RNDr. Radima J. Vašuta, Ph.D. (dále jen „kandidát“) dílčí volební komisí na Pedagogické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci (dále jen „PdF“), neboť tento v době kandidatury nebyl součástí akademické obce PdF. K tomuto závěru dospěla dílčí volební komise z toho důvodu, že ačkoli kandidát vykonává pedagogickou činnost, není na ní však veden jako akademický pracovník. Nemá s PdF uzavřenu pracovní smlouvu na pozici akademického pracovníka, a tudíž nemá ani na PdF (pasivní) volební právo pro volby do Akademického senátu Univerzity Palackého v Olomouci (dále jen „AS UP“).

Navrhovatel se domnívá, že rozhodnutí dílčí volební komise PdF nebylo v tomto ohledu v souladu s platnou legislativou, především se zákonem č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „VŠZ“, ale též s vnitřními předpisy UP i PdF, stejně jako s faktickým stavem. Podle navrhovatele kandidát totiž na PdF skutečně - ve smyslu § 70 a § 25 odst. 3 VŠZ – „působí“ a je tedy i členem její akademické obce, neboť zde vykonává pedagogickou činnost i funkci zástupce vedoucího katedry. Měl by tedy také mít na PdF aktivní i pasivní volební právo ve volbách do AS UP. Z tohoto důvodu je navrhovatel přesvědčen, že volby na PdF do AS UP byly stíženy vadou a měly by tedy v souladu s čl. 10 odst. 4 Volebního řádu být opakovány a doc. RNDr. Radimu J. Vašutovi, Ph.D. by mělo být umožněno kandidovat.

Hlavní volební komise důkladně posoudila stížnost navrhovatele. Ačkoli má hlavní volební komise jisté pochopení pro argumenty navrhovatele, a především nezáviděníhodnou pozici dotčeného kandidáta, jenž byl vyškrtnut z kandidátní listiny, s argumenty navrhovatele se neztotožnila a potvrdila rozhodnutí dílčí volební komise PdF.

Podstatou této stížnosti je otázka, zda vysokoškolský pedagog, resp. akademik je příslušníkem akademické obce fakulty, k níž má pouze tzv. podúvazek, tj. má uzavřenou tzv. kmenovou pracovní smlouvu na některou z akademických pozic na jedné fakultě (kmenová fakulta), avšak dodatkem k ní se část jeho úvazku (podúvazek) dedikuje na práci vykonávanou na jiné fakultě. V tomto případě má kandidát, který byl vyškrtnut z kandidátní listiny, uzavřenou pracovní smlouvu na akademickou pozici (docent) pouze s Přírodovědeckou fakultou UP (dále jen „PřF“), která je tím pádem jeho kmenovým pracovištěm, resp. fakultou. K této pracovní smlouvě má uzavřen dodatek, který uvádí, že kandidát je veden úvazkem 0,5 na PdF (podúvazek).

Právní předpisy, jak ty zákonné (zde především § 70 odst. 1 VŠZ a na něj navazující § 25 odst. 3 VŠZ), tak i ty interní (čl. 5 Volebního řádu i Výkladové stanovisko k čl. 30 Statutu UP: Akademičtí pracovníci UP), staví příslušnost akademických pracovníků k akademické obci v zásadě na dvou kritériích. Prvním je výkon určitého druhu práce (pedagogická a vědecká činnost) na určených – akademických – pozicích (typicky jde o profesory, docenty, odborné asistenty, asistenty atd.). Druhým kritériem je pak příslušnost k vysoké škole či její součásti (fakultě) a ta je určena existujícím pracovním poměrem (k UP či některé z jejích fakult). Analogický vztah pro studentskou část akademické obce je založen zápisem do studia v rámci konkrétního studijního programu.

Čím je právě rozhodovaná situace specifická, je to, že kandidát má uzavřenou pracovní smlouvu pouze se svou kmenovou fakultou, což je PřF, a jeho působení na PdF se odvozuje právě a pouze od této pracovní smlouvy. Samostatnou smlouvu s PdF uzavřeno nemá. Podle relevantních předpisů je tedy doc. RNDr. Radim J. Vašut, Ph.D. členem pouze akademické obce PřF a dílčí volební komise PdF postupovala – dle názoru hlavní volební komise – správně, když jej vyškrtla z kandidátní listiny, neboť na této fakultě mu nenáleží volební právo ve volbách do AS UP, což kandidát 2. 5. 2023 prostřednictvím emailové komunikace akceptoval.

Úkolem dílčích volebních komisí je především příprava voleb po organizační stránce. Musí proto disponovat takovými nástroji, aby byly před volbami schopny určit, kdo je oprávněn ve volbách kandidovat, a kdo v nich může volit. Tuto činnost provádí právě na základě kontroly existence formální vazby (příslušnosti) členů akademické obce ke konkrétní fakultě UP. Jak bylo konstatováno výše, tato je dána u zaměstnanců-akademiků existencí pracovní smlouvy s konkrétní fakultou a u studentů zápisem do studia v rámci některého z akreditovaných studijních programů. S ohledem na absenci této formální vazby doc. RNDr. Radima J. Vašuta, Ph.D. k PdF, nemohla dílčí volební komise PdF rozhodnout jinak, než jak rozhodla (tj. o vyškrtnutí kandidáta z kandidátní listiny).

Ze všech výše uvedených důvodů hlavní volební komise neshledala stížnost navrhovatele ve smyslu čl. 10 odst. 4 Volebního řádu za oprávněnou, a proto jí nemohla vyhovět.

Na úplný závěr by hlavní volební komise chtěla konstatovat, že ačkoli stížnosti nevyhověla, její členové současně nemohou nevidět, že aplikace platných právních pravidel může v případech, jako byl tento, vést ke zbytečným tvrdostem vůči členům akademické obce. Konkrétně v tomto případě akademik působící na základě podúvazku na nekmenové fakultě si vzal tuto fakultu a své působení na ní „za vlastní“ a tato fakulta jej také vnímá a zachází s ním jako se svým

zaměstnancem. Volebním orgánům (hlavní volební komisi ani dílčími volebními komisemi jednotlivých fakult) nepřísluší, aby určovaly podmínky příslušnosti zaměstnanců k akademické obci. Proto by hlavní volební komise chtěla doporučit AS UP, aby do budoucna jasně upravil postavení osob, které se nachází v podobné situaci, jako právě doc. RNDr. Radim J. Vašut, Ph.D.

V Olomouci dne 19. 5. 2023

doc. Mgr. Zdeněk Svoboda, PhD., v.r.
Předseda hlavní volební komise